

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie W. H. i T. K.

uniewinnionych od popełnienia zarzucanych czynów z art. 296 § 1 – 3 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2023 r.

wniosku obrońcy adwokata M. K. o zasądzenie na rzecz uniewinnionych zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy oraz zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym,
na podstawie art. 626 § 2 k.p.k., art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 637a k.p.k.

p o s t a n o w i ł

I. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz W. H. kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym oraz kwotę 889,29 zł (osiemset osiemdziesiąt dziewięć złotych i 29/100) tytułem zwrotu wydatków związanych z dojazdem do Sądu Najwyższego na rozprawę;

II. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz T. K. kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym oraz kwotę 870,90 zł (osiemset siedemdziesiąt złotych i 90/100) tytułem zwrotu wydatków związanych z dojazdem do Sądu Najwyższego na rozprawę.

UZASADNIENIE

W. H. i T. K. zostali prawomocnie uniewinnieni od popełnienia zarzucanych czynów z art. 296 § 1 – 3 k.k. Postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2022 r., w sprawie III KK 315/21, Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadne wniesione na ich niekorzyść kasacje pełnomocników oskarżyciela posiłkowego. Na rozprawie kasacyjnej obecny obrońca uniewinnionych nie składał wniosku o zwrot poniesionych przez nich wydatków w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Taki pisemny wniosek został złożony przez obrońcę – adw. M. K. – w dniu 20 marca 2023 r., przy czym wniosek ten skierowano do Sądu I instancji, a więc Sądu Okręgowego w Słupsku. Wniosek obejmował szczegółowo wyliczone wydatki poniesione przez w/w osoby w toku całego postępowania karnego.

W tym przedmiocie procedowały kolejno właściwe Sądy – i tak: postanowieniem z dnia 16 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Słupsku zasądził na rzecz W. H. i T. K. zwrot wydatków należnych od Skarbu Państwa w określonych kwotach obejmujących postępowanie przygotowawcze oraz postępowanie przed Sądem pierwszej instancji; Sąd Apelacyjny w Gdańsku postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2023 r. orzekł co do zwrotu na ich rzecz od Skarbu Państwa kosztów procesu poniesionych w postępowaniu odwoławczym. W punkcie 4 swego orzeczenia wniosek obrońcy co do zwrotu uzasadnionych wydatków stron w postępowaniu kasacyjnym przekazał według właściwości Sądowi Najwyższemu.

Obrońca wniósł o zwrot następujących wydatków w postępowaniu przed Sądem Najwyższym:

1/ co do W. H. – w kwocie 6.353,82 zł, która obejmowała:

- a) stawkę minimalną za obronę przed Sądem Najwyższym - 1.200 zł;
- b) wydatki związane z obecnością obrońcy na rozprawie kasacyjnej - łącznie: 1.289,29 zł, w tym: koszty przejazdu - 889,29 zł oraz koszty noclegu - 400 zł;
- c) wydatki związane z osobistym stawiennictwem oskarżonego na rozprawie kasacyjnej - łącznie: 1.287,62 zł, w tym: koszty przejazdu - 887,62 zł oraz koszty noclegu - 400,00 zł;
- d) wydatki związane z obecnością obrońcy na publikacji orzeczenia Sądu Najwyższego - łącznie: 1.289,29 zł, w tym:

- koszty przejazdu - 889,29 zł oraz koszty noclegu - 400,00 zł;
- e) wydatki związane z osobistym stawiennictwem oskarżonego na publikacji orzeczenia Sądu Najwyższego - łącznie: 1.287,62 zł, w tym:
 - koszty przejazdu - 887,62 zł oraz koszty noclegu - 400 zł.
- 2/ co do T. K. w kwocie 3.805,80 zł, która obejmowała:
 - a) stawkę minimalną za obronę przed Sądem Najwyższym - 1.200 zł;
 - b) wydatki związane z osobistym stawiennictwem oskarżonej na rozprawie kasacyjnej - łącznie: 1.302,90 zł, w tym: koszty przejazdu w obie strony - 870,90 zł oraz koszty noclegu - 432 zł;
 - c) wydatki związane z osobistym stawiennictwem oskarżonej na publikacji orzeczenia Sądu Najwyższego - łącznie: 1.302,90 zł, w tym:
 - koszty przejazdu w obie strony - 870,90 zł oraz koszty noclegu - 432 zł.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

W ocenie Sądu Najwyższego wniosek obrońcy co do zasady zasługiwał na uwzględnienie, jakkolwiek trzeba zauważyć, że zawiera on błędy. Po pierwsze, planowana rozprawa przed Sądem Najwyższym w dniu 7 kwietnia 2022 r. z uwagi na wyłączenie jednego z sędziów od udziału w sprawie została odwołana. Z notatki urzędowej (k. 91 akt SN) wynika, że o tym fakcie zawiadomiono telefonicznie wszystkich obrońców oraz pełnomocnika, którzy z kolei zobowiązali się powiadomić o odwołaniu rozprawy strony. W tej sytuacji zwrot wydatków związanych ze stawiennictwem w tym dniu w Sądzie Najwyższym byłby nieuzasadniony.

Po drugie, w niniejszym postępowaniu odbyła się tylko jedna rozprawa kasacyjna w dniu 10 sierpnia 2022 r. (k. 105 – 106) i w tym też dniu nastąpiło ogłoszenie postanowienia oddalającego kasacje pełnomocników oskarżyciela posiłkowego. A zatem nie miało miejsca odroczenie ogłoszenia orzeczenia na podstawie art. 411 § 1 k.p.k. na inny termin, co sugeruje wniosek.

Zgodnie z dyspozycją art. 626 § 1 k.p.k. w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd określa, kto, w jakiej części i zakresie ponosi koszty procesu. Jeżeli natomiast w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie nie zamieszczono rozstrzygnięcia o kosztach, orzeczenie w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy, a w zakresie dodatkowego ustalenia wysokości kosztów także referendarz sądowy właściwego sądu.

Natomiast na mocy art. 637a k.p.k. do kosztów postępowania kasacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach postępowania odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do kosztów procesu należą nie tylko koszty sądowe, ale i uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika, a także wydatki związane z kosztami dojazdu strony do sądu (art. 616 § 1 k.p.k.). Z kolei jak stanowi art. 632 pkt 2 k.p.k., w razie uniewinnienia oskarżonego koszty procesu w sprawach z oskarżenia publicznego ponosi Skarb Państwa.

Jak już zaznaczono, wniosek obrońcy częściowo zasługuje na uwzględnienie. W dniu 10 sierpnia 2022 r. na rozprawie w Sądzie Najwyższym stawiał się obrońca adw. R. B. oraz W. H. i T. K..

Jak stanowi § 11 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, stawka minimalna za obronę przed Sądem Najwyższym wynosi 1.200 zł, a zatem taką kwotę (zresztą zgodnie z wnioskiem) należało przyznać od Skarbu Państwa uniewinnionym W. H. i T. K. z tego tytułu.

Do uzasadnionych wydatków należą także koszty związane z ich dojazdem na rozprawę kasacyjną w Sądzie Najwyższym – w przypadku W. H. kwota 887,62 zł, a w przypadku T. K. kwota 870,90 zł. Wydatki te zostały ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Natomiast nie podlegały zwrotowi wydatki poniesione z tytułu deklarowanego noclegu w/w stron w W.. Jest rzeczą oczywistą, że podlegałyby zwrotowi w sytuacji przedstawienia faktury bądź innego potwierdzenia noclegu w konkretnym hotelu w czasie, gdy miała się odbyć rozprawa kasacyjna. Nie jest takim potwierdzeniem poniesionych wydatków z tego tytułu przedłożenie wydruku strony internetowej hotelu dla przedstawienia, jak kształtowały się średnie ceny za tego rodzaju usługi.

W rezultacie, Sąd Najwyższy zasądził od Skarbu Państwa: na rzecz W. H. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym oraz kwotę 889,29 zł tytułem zwrotu wydatków związanych z dojazdem do Sądu Najwyższego na rozprawę; na rzecz T. K. kwotę 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym oraz kwotę 870,90

zł tytułem zwrotu wydatków związanych z dojazdem do Sądu Najwyższego na rozprawę.

[SOP]

[a!]